

Państwowa Agencja

Warszawa, dn. 12 luty 2019 r.

Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych

W związku z informacjami na temat materiałów szkoleniowych Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, dyrektor Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosował do Zastępcy Prezesa RIO w Kielcach Pana Zbigniewa Rękas pismo o poniższej treści:

„Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ostatnich dniach otrzymuje liczne informacje od gmin z terenu województwa świętokrzyskiego, że na szkoleniu dla skarbników zorganizowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Kielcach wskazano, że „...ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym wskazany (...) art. 18² nie zawiera przepisów obligujących gminy do przeznaczania na kolejny rok budżetowy niewykorzystanych w danym roku środków na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Również ustawy szczególne nie przewidują odrębnego postępowania z niezrealizowanymi wydatkami budżetowymi pochodzącymi z dochodów z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”.

Chciałbym wskazać, że powyższe stoi w sprzeczności z interpretacją przyjętą przez Najwyższą Izbę Kontroli, inne Izby Obrachunkowe, jak i wytycznymi PARPA zawartymi m.in. w Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2014 roku/2015 roku.

W wystąpieniach Najwyższej Izby Kontroli można przeczytać np.: „Niewykorzystana w 2014 i 2015 r. część dochodów uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń, w kwocie odpowiednio: 5.776,56 zł i 827,89 zł została uznana za wolne środki pozostające do dyspozycji gminy i wykorzystana do sfinansowania innych zadań. (...) Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości, dochody z opłat za zezwolenia powinny być wykorzystywane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także na realizację zadań placówki wsparcia dziennego i nie mogą być przeznaczane na inne cele. NIK wskazuje jednocześnie, że w Uchwale Składu Orzekającego RIO z 29 kwietnia 2015 r. w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2014 r., wskazano różnicę

PARPA

PAŃSTWOWA AGENCJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
Aleje Jerozolimskie 155, 02-326 Warszawa | tel. 22 250 63 25 | fax 22 250 63 60
e-mail: parpa@parpa.pl
www.parpa.pl

(5.776,56 zł) pomiędzy wydatkami związanymi z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w kwocie 116.683,84 zł (rozdział 85153 i 85154), a zrealizowanymi dochodami z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia w kwocie 122.460,40 zł (rozdział 75618 § 0480), przypominając również treść art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości.”¹. „Opłaty związane z zezwoleniami na handel napojami alkoholowymi obciążające przedsiębiorców (a pośrednio konsumentów) – zgodne z ustawą o wychowaniu w trzeźwości – są swoistego rodzaju daniną publiczną, utworzoną w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie działań mających na celu ograniczenie społecznych i ekonomicznych konsekwencji spożywania alkoholu i przeciwdziałanie narkomanii. Samorządy województw i gmin zobowiązane zostały do zaangażowania (wydatkowania) na realizację ww. zadań wszystkich środków pozyskanych z tego tytułu. Ustawodawca jednoznacznie zastrzegł, że środki pochodzące z tych opłat wykorzystywane mogą być wyłącznie na finansowanie zadań określonych w ww. ustawie.”²

Z kolei Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu dokonując kontroli kompleksowej gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego wskazała np., że „Środki uzyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2015 r. i niewykorzystane w tym roku w kwocie 370,38 zł, nie zostały przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Zgodnie z przepisami art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.) dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

-gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

-zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

i nie mogą być przeznaczane na inne cele” oraz we wniosku po kontrolnym zaznaczyła, że „Dochody uzyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczać zgodnie

¹ NIK delegatura w Poznaniu LPO.411.009.06.2016 I/16/007 WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

² NIK Nr ewid. 27/2013/P/12/165/LPO Informacjach o wynikach kontroli - REALIZACJA I WYKORZYSTANIE PRZEZ SAMORZĄDY WOJEWÓDZTW I GMIN DOCHODÓW Z OPŁAT ZA KORZYSTANIE Z ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

z przepisami art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.) na realizację:

-gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

-zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.³

Przyjęte przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Kielcach, wytyczne w materiałach szkoleniowych, czynią niepotrzebny wyłom w ugruntowanym i naszym zdaniem prawidłowym stanowisku, a także wprowadzają zamieszanie wśród jednostek samorządu terytorialnego. Naszym zdaniem zaakceptowanie stanowiska prezentowanego w materiałach szkoleniowych rodzi niebezpieczeństwo, iż środki, które mają być przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych będą de facto „blokowane” w danym roku, tak aby można je było przeznaczyć na inne zadania nie związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Biorąc pod uwagę powyższe i w trosce o jednolitość wytycznych poszczególnych organów zwracam się do pana Prezesa z prośbą o ponowne dokonanie analizy ww. materiałów szkoleniowych”.

³ Informacje z działalności RIO w Poznaniu, pismo z dnia 22 maja 2017 r., znak pisma WA.II-0315/1/2017.

